

Jak se cizincům cestuje po Schengenu: Problematické interpretace Schengenské prováděcí úmluvy a jejich řešení

Tereza Rejšková

Abstrakt:

Na otázky týkající problémů výkladu Schengenské prováděcí úmluvy a obecněji schengenských i národních víz odpovídala Mgr. Daniela Kortišová z odboru azylové a migrační politiky ministerstva vnitra.

Po vstupu České republiky do Schengenu se pro občany třetích zemí změnila některá pravidla týkající se pobytu na území ČR a pohybu po dalších schengenských státech. Tyto změny znamenaly jak výhody, tak určitá omezení. Zejména se objevily problémy spojené s otázkou cestování po schengenském prostoru u držitelů dlouhodobých víz, protože neexistoval jednotný výklad pravidel ohledně cestování s tímto typem víza. V této souvislosti bylo zaznamenáno mnoho případů, kdy byli cizinci zadrženi při tranzitu přes území Schengenu zpět do své země původu (viz např. <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2095684>), nebo neexistoval závazný výklad pravidel pohybu cizinců pocházejících ze států, u kterých není pro krátkodobé turistické pobyty požadováno vízum (tzv. „bezvízoví“ cizinci¹) a kteří jsou zároveň držiteli dlouhodobého víza. Tyto a další otázky se nyní řeší na úrovni Evropské komise, která v dubnu 2008 přišla s novým výkladem některých nejasných ustanovení Schengenské prováděcí úmluvy. Kvůli těmto problémům se také uvažuje o legislativních změnách v samotné Schengenské prováděcí úmluvě. Na otázky týkající se těchto změn a obecněji schengenských i národních víz a Schengenského informačního systému odpovídala Mgr. Daniela Kortišová.

Změny spojené se Schengenem, neznalost nových pravidel, ale také někdy jejich vágnost svádějící k různému výkladu Schengenské prováděcí úmluvy členskými státy, měly pro mnohé cizince s dlouhodobým vízem závažné důsledky. Mohla byste představit ty změny, jejichž dopady jsou nejproblematictější?

¹ Nařízení 539/2001 uvádí v Příloze 2 seznam zemí, jejichž občané nemusí mít při překračování vnějších schengenských hranic vízum, pro pobyty ne delší než 3 měsíce během 6 (mimo jiné také např. USA, CAN, Chorvatsko, Brazílie)

V první řadě je nutné říct, že nová pravidla otevřela mnoha cizincům nové možnosti cestování ať už s povolením k pobytu anebo se schengenským vízem. Jako problematická se v praxi ukázala neznalost nebo nerespektování pravidel cizinci, a to navzdory rozsáhlé informační kampani realizované Ministerstvem vnitra ve spolupráci s dalšími orgány, která probíhala v několika vlnách od srpna 2007 až do března 2008. Zejména „bezvízoví“ cizinci nevěnovali změnám patřičnou pozornost i když informační kampaň byla věnovaná také jim (pozn. redakce: blíže k tématu např. na <http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2083476>).

Další zaznamenané problémy související se vstupem ČR do Schengenu se týkají omezených možností cestování do jiných schengenských států s dlouhodobým národním vízem, které jeho držitelé někdy mylně považují za schengenské vízum. Toto vízum opravňuje pouze k tranzitu směrem do státu, který jej vydal, jak bylo zmíněno i v informačních materiálech MV. Při vstupu do Schengenu nebylo zřejmé, jak přísně budou ostatní schengenské státy tyto projíždějící osoby s dlouhodobým vízem posuzovat, ale teď je jasné, že většina sousedních států povoluje pouze jeden průjezd, a to směrem do státu, který vízum vydal.

Řešením může být nový výklad Komise ohledně některých pravidel cestování s dlouhodobým vízem (z dubna 2008), který členské státy od Komise dlouhodobě požadovaly, a navrhovaná změna Schengenské prováděcí úmluvy, kterou připravuje Komise (na jejím základě by dlouhodobé vízum poskytovalo stejné možnosti cestování jako povolení k pobytu). O obou těchto změnách bude ještě řeč později.

Jistě je především povinností každého občana, který chce cestovat, informovat se o pravidlech, která se na cestování vztahují. Ale mnoho cizinců hovořilo právě o tom, že jim byly na zastupitelských úřadech či na cizinecké policii podány mylné informace, a to jak na úřadech českých, tak i dalších států. Myslíte si, že informační kampaň vůči cizincům probíhala dobře?

Ministerstvo vnitra učinilo vše proto, aby cizincům všechny potřebné informace zprostředkovalo. Patrně poprvé v historii ČR byly v rámci informační kampaně publikovány např. vietnamské či ukrajinské inzeráty v periodikách dané komunity v ČR, byl vytištěn jeden milion speciálních informačních letáků v šesti jazykových mutacích apod. Část kampaně zaměřená na cizince se řídila speciálním mediálním plánem, který zohledňoval potřebu oslovit co největší počet cizinců a zajištěné postupné dávkování informací. Jinou věcí je však otázka, do jaké míry byly především tištěné informační materiály aktivně předávány cizincům a také jak se samotní cizinci o informace zajímali. Cizinecká policie a ministerstvo zahraničních věcí získalo požadovaný počet informačních materiálů, které byly tištěny s cílem, aby každý cizinec žijící v České republice získal leták pokud možno ve své mateřské řeči a aby byli informováni rovněž cizinci přijíždějící do ČR – z tohoto důvodu byly letáky umístěny rovněž na pražském a dalších letištích.

Kde byste doporučila cizincům se obecně informovat o nejaktuálnější interpretaci Schengenské prováděcí úmluvy a jejích praktických důsledcích?

Aktuální informace o členství ČR v Schengenu včetně praktických informací určených cizincům jsou k dispozici na portálu www.euroskop.cz/schengen. Tyto stránky jsou k dispozici v české i anglické verzi a jsou průběžně aktualizované a doplňované. Novinky jsou obsaženy v rubrice „Schengen aktuálně“ (Schengen news), v části „Schengen a ČR“. Informace o vstupu a pobytu cizinců dále v češtině poskytuje informační linka cizinecké policie (tel: 974 841 356/357, infoscpp@mvcz.cz), s obecnějšími dotazy je možné se obrátit rovněž na Eurocentra.

Společná schengenská víza (víza typu C), která umožňují volný pohyb po všech státech Schengenu, jsou pouze víza krátkodobá (vydávána max. na 3 měsíce). Naopak víza dlouhodobá (na dobu delší než tři měsíce) jsou pouze víza národní, která neumožňují cestování po Schengenu. Proč nemohou být schengenská víza také dlouhodobá víza?

Společná vízová politika upravuje pouze krátkodobé pobyty. Dlouhodobé pobyty byly ponechány v národní kompetenci, protože znatelně víc zasahují do pravomocí jednotlivých států. Jejich účelem je zejména výdělečná činnost či studium, které jsou upraveny národními předpisy.

K dlouhodobému pobytu na území schengenského státu (delší než tři měsíce během půlroku) opravňují dlouhodobá víza a/nebo povolení k pobytu – úprava se stát od státu liší. Rozdíl co do účinku je zásadní - s dlouhodobým vízem není rozdíl od povolení k pobytu možné se volně pohybovat po Schengenu. Mezi těmito dvěma formami je viděno schengenskou optikou zásadní rozdíl - dlouhodobá víza jsou pouze přechodným instrumentem mezi krátkodobým tříměsíčním pobytem a prakticky neomezeným pobytem na základě povolení k pobytu, ale nejsou pobytem v pravém slova smyslu.

Co se týče cestování - během vývoje schengenského právního systému neexistoval zájem umožnit neomezené cestování s dlouhodobým vízem tak jako je to u povolení k pobytu. K určitému zkombinování schengenské a národní úpravy došlo novelou SPÚ v roce 2001, která přinesla dlouhodobá víza typu D+C. Toto vízum, ale pořád opravňuje k cestování po Schengenu pouze první tři měsíce ode dne, kdy začalo platit. Jedná se o datum platnosti vyznačené na vízovém štítku, ne datum vyznačené razítkem při překročení hranic u vstupu do Schengenu.

Jak už bylo uvedeno, národní dlouhodobá víza (v ČR vydávána běžně na dobu jednoho roku) umožňují cizincům tranzit do země, kterou byla vydána, ale již neumožňují tranzit zpět do země původu. Vzniká tedy absurdní situace, kdy například cizinec z Ukrajiny do ČR smí přijet autem přes Polsko, ale zpět už musí letět anebo si zařídit speciálně polská tranzitní víza. Toto je zakotveno přímo v Schengenské prováděcí úmluvě (čl. 18). Jaké jsou pro to důvody? Domníváte se, že by se takové pravidlo mělo upravit?

Při vzniku tohoto ustanovení byl schengenský prostor jednak výrazně menší než ten současný, a jednak zahrnoval státy, jejichž národní legislativa umožňovala po příjezdu s dlouhodobým vízem rychle získat povolení k pobytu (které cestování po schengenských

zemích umožňuje, pozn. redakce), takže problém s cestováním neexistoval. S postupným rozšiřováním schengenského prostoru se národní režimy ohledně dlouhodobých pobytů ještě více diverzifikovaly, a proto členské státy opakovaně volaly po změně – té se jim částečně dostalo v roce 2001 přijetím nařízení o vízu typu D+C (národní dlouhodobé vízum s možností cestování po celém Schengenu po dobu prvních tří měsíců platnosti víza, pozn. redakce). Toto řešení se nyní zdá být nedostatečné, protože řeší cestování vízových cizinců jen po omezenou dobu.

V Schengenské prováděcí úmluvě existují určitá pravidla, která dávají prostor k různé míře výkladu, takže tam vznikají ty zmíněné problémy. Potom je zde také oblast, která není vůbec upravena společnými předpisy, a to je například úprava dlouhodobých pobytů v členských státech, která je stát od státu jiná. Ani v jednom případě ale nedochází k porušování schengenských předpisů.

Přechodným řešením je výklad Komise (z dubna 2008), dle kterého si držitelé dlouhodobých víz mohou v případě, že jsou „vízovými“ cizinci² zažádat o schengenské vízum C na zastupitelském úřadě státu, do kterého hodlají cestovat, a to i na území Schengenu. „Bezvízoví“ cizinci mohou využívat svého práva cestovat po Schengenu tři měsíce během šesti s tím, že pobyt na území státu, jehož dlouhodobým vízem disponují, se do této lhůty nezapočítává.

Evropská komise tedy uskutečňuje kroky ve formě výše zmíněného výkladu a návrhu novely Schengenské prováděcí úmluvy. Pravdou ale je, že Komise byla členskými státy dlouhodobě vyzývána k uskutečnění kroků v této oblasti (ať již předložením výkladu anebo změně legislativy) a její kroky by se daly oprávněně považovat za pomalé.

V ČR lze udělit povolení k dlouhodobému pobytu až při prodloužení dlouhodobého víza. To se ovšem vydává většinou na rok. Uvažuje se o zkrácení doby, na kterou se vízum vydává? Cizinec by tak měl možnost získat povolení k dlouhodobému pobytu, umožňující cestovat, mnohem rychleji.

Zatím se o takovéto novelizaci cizineckého zákona neuvažuje, protože existuje zájem na zachování stávající legislativy, která není v rozporu se schengenskými předpisy. Zároveň je očekáván legislativní návrh Komise, který by měl být v blízké době předložen a dle kterého by bylo možné s dlouhodobým vízem cestovat stejně jako s povolením k pobytu. Návrh novely Schengenské prováděcí úmluvy v tomto smyslu by měla EK předložit v blízké době.

Také by bylo velice přínosné, kdyby se Komise zasadila o změnu postoje členských států v otázce tranzitů do doby, než bude přijato navrhované nařízení. Komise již během jednání na pracovní skupině v Bruselu vyjádřila překvapení a částečnou kritiku přísnému postupu co se týče tranzitů (zejména praxi vkládání záznamů o těchto osobách do

² Nařízení 539/2001 uvádí v Příloze 1 seznam zemí, kterých občané musí mít při překračování vnějších schengenských hranic vízum (mimo jiné také např. Ukrajina, Moldavsko, státy Západního Balkánu)

Schengenského informačního systému (SIS) za účelem odepření vstupu), bohužel je ale na členských státech, zda takovéto doporučení zavedou do praxe.

K zamyšlení může sloužit také fakt, že tento typ praxe se začal objevovat až s přistoupením nových států do schengenského prostoru.

Jak jste uvedla, existuje zde možnost, že by dlouhodobá víza umožňovala cizincům cestovat po Schengenu stejně jako dlouhodobý pobyt. Je podle Vás toto řešení dobré?

Toto řešení považuji za přijatelný kompromis – na jedné straně bude zachována národní pravomoc, co se týče úpravy dlouhodobých pobytů, a na druhé se vyřeší výše zmíněné problémy s cestováním.

Liší se stanoviska jednotlivých států k navrhovanému řešení tohoto problému?

To je momentálně otázkou jednání mezi členskými státy. Několik států má výhrady vůči výkladu Komise, ale co se týče plánované změny Schengenské prováděcí úmluvy, tak tam se zdá, že panuje shoda.

Vraťme se ale konkrétně k problému se zpětným tranzitem. Mnoho osob bylo kvůli tomu, že zpětný tranzit není umožněn, vyhoštěno (např. z Polska) a byl jim udělen zákaz vstupu na polské území na dobu tří nebo i pěti let. Je takovýto krok (např. polské strany) podle Vás oprávněný?

Takovýto krok je oprávněný, i když je otázkou, zda-li jsou opatření či sankce prováděné polskými, německými a slovenskými orgány adekvátní. V informačních materiálech upozorňovalo MV na to, že s dlouhodobým vízem je možný pouze tranzit směrem do ČR. Na straně MV je v současné době snaha zmírnit tento postoj bilaterálními jednáními s dotčenými státy. Jsme si však vědomi, že v této oblasti máme jen omezené přesvědčovací možnosti.

Může být cizinec z důvodu nepovoleného zpětného tranzitu zapsán do Schengenského informačního systému? Může kvůli tomu mít cizinec, ať už byl zapsán do SIS či jen do národní Evidence nežádoucích osob některého z schengenských států, problémy z české strany (např. neprodloužení či odepření českého víza)?

Cizinec může být do SIS zapsán na základě porušení imigračních pravidel. Cizinec tranzitující např. z ČR přes Polsko na Ukrajinu je v tom okamžiku z polského pohledu na jejich území nelegálně, a proto polské orgány udělují rozhodnutí o správním vyhoštění a záznamu do SIS.

Pokud je cizinec zaveden pouze do národní evidence nežádoucích osob, ostatní státy nemají k této informaci přístup a tento zápis nemá na možnosti pobytu v ostatních zemích vliv.

Naopak záznam v SIS má pro cizince poměrně zásadní dopady jako je odmítnutí vstupu na území Schengenu, zrušení (neudělení) víza či ukončení pobytu. Pokud je však již cizinec držitelem povolení k pobytu, je nutno zavedení takového cizince do SIS konzultovat se státem, který povolení k pobytu vydal. Výsledkem konzultace je buďto nezavedení záznamu do SIS (příp. zrušení existujícího záznamu), nebo zrušení povolení k pobytu. Hodnotícím kritériem je v tomto případě závažnost jednání, kterého se cizinec dopustil. Je nutné upozornit, že toto se netýká držitelů dlouhodobého víza.

Existují jasná pravidla, která stanovují, kdy je cizinec zapsán do SIS a kdy jen do národní databáze nebo je to částečně na libovůli policie?

Pravidla jednotlivých států v této oblasti nejsou unifikována. Přesněji řečeno, Schengenská prováděcí úmluva stanovuje důvody, pro něž lze osoby vložit do SIS, ale jejich konkretizace je s ohledem na různost právních úprav přestupkového a trestního práva v členských státech v kompetenci každého státu. Také nelze posuzování závažnosti překročení daných pravidel nazvat libovůlí, ale diskreční pravomocí výkonných orgánů, která existuje v každém právním řádu a vůči které také existují opravné prostředky.

Zapisuje Česká republika do SIS i lidi, kteří nespáchali žádný trestný čin, ale pouze porušili imigrační pravidla (článek 96 Schengenské prováděcí úmluvy například uvádí jako důvod pro zapsání do SISu i nelegální překročení hranic či deportaci)?

Samozřejmě, spáchání trestného činu je jen jedním z důvodů pro zavedení osoby do SIS dle čl. 96 Schengenské prováděcí úmluvy, a nutno říci, že spíše méně frekventovaný. Do SIS jsou dále zařazovány osoby, které dostaly tzv. správní vyhoštění, pokud skutek, pro něž bylo vyhoštění uděleno, překročil určitou míru závažnosti. Posouzení je v pravomoci Policie ČR. V této souvislosti musím sdělit, že záznam v SIS nemá být ničím výjimečným. Jedná se naopak o jednu z mála možností, jak zákaz pobytu, který je ve správním vyhoštění obsažen, v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích efektivně vynucovat.

To, jaké bude mít pro cizince například nepovolený tranzit zpět přes Polsko praktické důsledky, záleží i na tom, jak celou věc budou kromě ministerstva vnitra interpretovat i další instituce, např. cizinecká policie a konzulární oddělení ministerstva zahraničních věcí. Je zajištěna dostatečná komunikace mezi těmito třemi složkami? Jak hodnotíte spolupráci mezi nimi?

Spolupráce mezi těmito složkami probíhá dle mého mínění uspokojivě - tyto tři složky se také společně účastní jednání členských států na evropské úrovni, mimo jiné také k problematice víz a hranic. Větší problém vidím ve spolupráci s členskými státy, které vycházejí z různých historických a právních prostředí. Proto je někdy těžké odhadnout, jakým způsobem budou v určité věci postupovat (tak jak se to ukázalo v otázce tranzitů s dlouhodobým vízem). Změny na této úrovni se uskutečňují daleko pomaleji než ve vnitrostátních záležitostech.

Jaké kroky by podle Vašeho doporučení měli podniknout cizinci, kteří byli kvůli problému s tranzitem vyhoštěni - například z Polska?

Zde mohu doporučit snad jen podání žádosti o přezkum zařazení cizince do evidence nežádoucích osob a/nebo SIS, a to ve formě, kterou připouští právní řád země, která cizince do databáze zařadila. Také lze dotčeným osobám doporučit, aby daly o svých případech vědět a nejlépe přímo Komisi.

Česká republika nemůže do konkrétních správních či soudních řízení vedených orgány jiných států zasahovat. Bude se však i nadále snažit ovlivnit celkový přístup našich partnerů v otázce tranzitů.

Bohužel neumíme v současné době říct, zda-li novelizace Schengenské prováděcí úmluvy ovlivní dřívější rozhodnutí o vyhoštění např. v případech zadržení vízových cizinců s českým dlouhodobým vízem na polském území.

Ráda bych se zeptala ještě několik doplňujících dotazů týkajících se problematiky víz a dlouhodobých pobytů v rámci Schengenu. Jaká jsou pravidla cestování po schengenských zemích pro držitele českých dlouhodobých víz – za jakých podmínek smějí vycestovat a na jak dlouho?

ČR vydává dlouhodobá víza typu D+C a D. Narozdíl od víza typu D opravňuje vízum typu D+C k cestování po Schengenu během prvních tří měsíců platnosti víza, což nemusí být nutně první 3 měsíce pobytu v Schengenu. Počátek platnosti víza je vyznačen na vízovém štítku a pobyt začíná datem prvního vstupu dle razítka uděleného při prvním překročení vnějších hranic – držitel víza nemusí překročit vnější schengenskou hranici prvním dnem platnosti víza. U víza D+C vyprší oprávnění cestovat po území Schengenu uplynutím tří měsíců od platnosti víza bez ohledu na to, zda-li bylo k takovému cestování využito. Vízum typu D takovéto oprávnění neobsahuje a umožňuje pouze tranzit směrem do státu, který dlouhodobé vízum vydal (navíc dle některých států pouze jednou).

Dle nového výkladu Komise si může „vízový“ cizinec pobývající v schengenském státě na základě dlouhodobého víza zažádat o vízum C na území Schengenu bez toho, aby musel ze Schengenu vycestovat a podat žádost o schengenské vízum ve třetí zemi, což je výrazná změna oproti předchozí praxi (pozn. u víza typu D+C je toto možné až ve druhém půlroce od prvního vstupu). Dle tohoto výkladu Komise může „bezvízový“ cizinec využívat právo cestovat tři měsíce během šesti (ne pouze první tři měsíce) po Schengenu vyplývající z bezvízového statutu, které se mu pobytem s dlouhodobým vízem v ČR nekonsumuje. Z toho také vyplývá, že „bezvízový“ cizinec oprávnění vyplývající z víza D+C nepotřebuje, a je mu proto udělováno vízum typu D.

Členské státy si až do vydání tohoto výkladu v dubnu 2008 nebyly jisté, jak mohou držitelé dlouhodobých víz cestovat, a při informování radši volily restriktivnější výklad. V tomto smyslu výklad Komise z dubna částečně uvolnil členským státům ruce. Ráda bych ale upozornila na to, že v případě vycestování by se měli držitelé těchto víz i tak

dopředu informovat na zastupitelských úřadech, zda-li stát, do kterého cestují, již podle výkladu Komise postupuje (s ohledem na její novost).

Sporným bodem je závaznost výkladu – Komise je strážkyní evropských předpisů, a proto má její výklad určitou váhu. Způsob implementace tohoto výkladu v praxi ale záleží na státu a neexistuje sankce v případě, že se stát tímto výkladem neřídí. ČR oznámila členským státům, že hodlá dle výkladu Komise postupovat a vyzvala je k podobnému postupu. Nicméně podotýkám, že na možnostech tranzitu s dlouhodobým vízem výklad Komise nic nezměnil.

Před vstupem do Schengenu vydávala Česká republika dlouhodobá víza pouze typu D (dlouhodobá národní víza). Nyní vydává jak víza D, tak víza typu D+C. Podle čeho se určuje, které vízum bude žadateli o dlouhodobé vízum vydáno? Změnila se v poslední době nějak situace s vydáváním schengenských víz i na území Schengenu?

Zastupitelské úřady již nyní primárně žadatelům o dlouhodobé vízum udělují vízum D+C³, podmínkou pro vydání tohoto víza je samozřejmě splnění všech podmínek pro vydání jednotného schengenského víza typu C. Pouze v případě, že žadatel nesplní tyto podmínky, bude mu uděleno vízum D⁴, které je vlastně spíše výjimkou. Cizinci z „bezvízových“ zemí si standardně s vízem typu D vystačí.

Cizinci dnes smějí s povolením k pobytu z schengenské země po ostatních schengenských zemích cestovat pouze tři měsíce, ale délka takového pobytu se dá fakticky jen těžko zjistit. Znamená to, že cizinci s povolením k pobytu mohou de facto cestovat po Schengenu bez omezení?

Prakticky ano, ale existuje ohlašovací povinnost, kterou by měl každý ve vlastním zájmu respektovat. Na toto upozorňuje také Komise ve svém výkladu. Ohlašovací povinnost se liší stát od státu, např. v ČR má každý občan třetího státu povinnost ohlásit se na cizinecké policii do tří pracovních dnů ode dne vstupu na území.

³ „Článek 18 (1. část) Schengenské prováděcí úmluvy: Víza pro pobyt delší než tři měsíce jsou vnitrostátní víza udělovaná jedním z členských států podle jeho vnitrostátních právních předpisů. Toto vízum na dobu, která nepřesahuje tři měsíce od jeho počátečního dne platnosti, platí současně jako jednotné krátkodobé vízum, pokud bylo uděleno v souladu s obecnými podmínkami a kritérii přijatými podle nebo na základě odpovídajících ustanovení kapitoly 3 oddílu 1 a pokud jeho držitel splňuje podmínky vstupu uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. a), c), d) a e).

⁴ „Článek 18 (2. část) SPÚ: Jinak toto vízum opravňuje držitele pouze k průjezdu přes území ostatních členských států až na území členského státu, který vízum udělil, ledaže držitel nesplňuje podmínky vstupu uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. a), d) a e), nebo je uveden na vnitrostátním seznamu osob, jimž má být odepřen vstup do členského státu, přes jehož území požaduje průjezd.“

Vyvstaly podobné problémy i u cizinců v jiných schengenských zemích nebo je situace ČR v tomto ohledu něčím specifická? Má více podobných problémů než ostatní schengenské státy?

Těžko říct, protože neexistuje oficiální přehled. Víme z neoficiálních zdrojů, že úprava dlouhodobých pobytů se stát od státu liší a že je několik států, které stejně jako ČR vydávají dlouhodobá víza na delší období. Co se ale týče snah nastalou situaci řešit na úrovni EU, patří česká delegace určitě mezi ty nejhlasitější.